

Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman toteutuminen 2022

Terveysvalvontajaosto 14.02.2023 § 5
394/11.00/2022

Valmistelija: terveystarkastaja Kirsi Puola, etunimi.sukunimi(at)raisio.fi

Kunnan tulee vuosittain arvioida valvontasuunnitelman toteutumista ympäristöterveydenhuollosta vastaavassa lautakunnassa. Arvioinnissa tulee kuvata tarkastusten kattavuutta, tarkastusten ja näytteiden määrää valvontakohdetyypeittäin sekä valvonnasta saatujen tulojen kohdentumista.

Raision ympäristöterveydenhuollon valvontayksikköön kuuluvat kunnat Raisio, Naantali ja Rusko. Valvontayksikössä toimii kuntien yhteinen kuusijäseninen terveystarkastajaosto. Yksi terveystarkastajista toimii vastuuhenkilönä, jonka tehtävänä on toimia mm. jaostossa käsiteltävien asioiden valmistelijana ja esittelijänä.

Henkilöresurssit

Valvontayksikön henkilöresurssit koostuivat seuraavasti: 5 terveystarkastajaa (joista 1 osa-aikainen), eläinlääkäri, osa-aikainen pieneläinhoitaja, toimistosihteeri (0,5 htv) sekä hallintotehtävistä vastaava ympäristöpäällikkö (0,3 htv). Vakituisten henkilöstön lisäksi kesä - elokuussa työskenteli terveystarkastajaharjoittelija.

Turun kanssa on yhteinen valvontaeläinlääkäri ja Uudenkaupungin ympäristöterveydenhuollon kanssa on sopimus hyötyeläinlääkärin päivityksen ja sijaisuuksien järjestämisestä. Pieneläinpäivitys on järjestetty yhteistyössä lähikuntien kanssa ja sitä hoitaa yksityinen yritys Evidensia Eläinlääkäripalvelut Oy.

Liedon, Turun ja Uudenkaupungin kanssa on sopimus elintarvikevalvonnan eläinlääkäriyhteistyöstä vähentämään haavoittuvuutta ja tehtävien hoidon myös loma-aikoina.

Valvontayksikön koko on noin 8,17 htv (henkilötyövuotta).

Valvontayksikössä oli tilapäistä henkilövajausta vuonna 2022. Työaika jakautui toimialoittain seuraavasti:

Työajan jakautuminen

Elintarvikevalvonta	2,33 htv
Terveysuojelu	2,75 htv
Tupakkavalvonta	0,11 htv
Eläinlääkintähuolto	1,85 htv
Palvelusihiteeri	0,50 htv
YTH johtaminen	0,3 htv
Yhteensä	7,84 htv

Elintarvikevalvonta

Valvontayksikön alueella on 403 elintarvikevalvonnan kohdetta ilman alkutuotantopaikkoja. Ruokavirasto on antanut ohjeistuksen säännöllisen valvonnan piiriin kuuluvien kohteiden tarkastusten määrästä ja tarkastuksiin kuluva ajasta. Tarkastusmäärää voidaan joko nostaa tai laskea kohteeseen suoritettavan riskinarvioinnin perusteella. Riskinarviointiin perustuvien elintarvikevalvonnan tarvittava tarkastusten määrä suunnitelmassa oli 244 tarkastusta.

Suunnitelman mukaisia tarkastuksia tehtiin 203 kpl, joten suunnitelman toteutuma oli 83 %. Seuranta-/jälkitarkastuksia tehtiin 29 ja suunnitelman ulkopuolisia tarkastuksia 9. Elintarvikkeita koskevia yksittäisiä kuluttajavalituksia tuli yhteensä 27 kpl.

Elintarvikevalvonnan tarkastuksilla keskityttiin valtakunnallisiin painopisteisiin, kuten lämpötilojen hallintaan, jäljitettävyyteen ja takaisinvetoihin, mutta myös tilojen soveltuvuuteen ja siisteyteen, henkilökunnan toimintaan ja elintarvikkeista annettaviin tietoihin. Ruokaviraston valvonnan painopisteenä 2022 oli myös rikosten torjunta, josta saatiin paljon koulutusta.

OIVA-tarkastusten (raporttien) arvosanat jakautuivat alueella seuraavasti (vuoden 2021 vastaavat tiedot sulkeissa):

Oivallinen A	44 % (40 %)
Hyvä B	41 % (40%)
Korjattavaa C	15 % (18 %)
Huono D	0 % (1 %)

Korjattavaa- arvosanan saaneissa kohteissa puutteet koskivat useimmiten elintarvikkeista annettavia tietoja tai lämpötilojen hallintaa.

Näytteet

Elintarvikevalvonnan näytteitä oli suunniteltu otettavaksi 60 kpl, mutta riskinarvioinnin perusteella määrää laskettiin 45 näytteeseen. Näytteenotto kohdistettiin lähinnä laitoksiin ja myymälöihin. Näytteitä otettiin yhteensä 29 kpl. Lisäksi otettiin 5 kpl valtakunnallisiin projekteihin liittyviä näytteitä. Suunnitelman toteutuma 64 %.

Terveydensuojelun valvonta

Valvontayksikön alueella on 240 terveydensuojelun säännöllisen valvonnan kohdetta. Terveydensuojelun eri kohteisiin suunniteltiin tehtävän 153 tarkastusta. Tarkastusmäärä laski lopettaneiden kohteiden tai päivitetyn riskinarvioinnin vuoksi 140 tarkastukseen. Terveydensuojelun valvontaa suunnattiin suunnitelman mukaisesti mm. kouluihin, päiväkoteihin ja majoitustoimintaan. Vuosittain valvontaa kohdistetaan myös uimarantoihin, uimahalleihin ja talousveden jakeluun. Suunnitelman mukaisia tarkastuksia tehtiin 96 kpl eli toteutuma oli 69 %.

Tarkastusrivien arvosanat jakautuivat alueella seuraavasti: A (vaatimusten mukainen) 86 %, B (pieniä puutteita) 13 % ja C (vaatimusten vastainen) 1 %.

Lisäksi suoritettiin suunnitelman ulkopuolisia tarkastuksia ja mittauskäyntejä 72 kpl. Näistä suurin osa on asunnontarkastuksia. Muita ovat mm. laivatarkastukset sekä valitusten ja kuntalaisten yhteydenottojen perusteella tehdyt tarkastukset.

Talousveden ja uimavesien valvontaan liittyvä näytteenotto toteutettiin suunnitelmien mukaan. Talous- ja uimavesinäytteitä otettiin yhteensä 262 kpl. Tähän on laskettu kaikki viranomaisvalvontaan kuuluvat näytteet, myös ulkopuolisen asiantuntijan ottamat näytteet. Uusintänäytteitä tai suunnitelman ulkopuolisia näytteitä otettiin 33 kpl.

Tupakkalain ja nikotiinivalmisteiden myynnin valvonta

Suunnitelmassa oli varauduttu tekemään tupakkalain mukaista valvontaa elintarvikevalvonnan ja terveysvalvonnan tarkastuskäyntien sekä asiakasvalitusten perusteella.

Vähittäismyyntipaikkoja vuonna 2022 oli 46 kpl, joista suunniteltiin tarkastettavan 16 kpl. Tupakkalain mukaisia tarkastuksia tehtiin 16 kpl, seurantatarkastuksia tehtiin 3 kpl ja suunnitelman ulkopuolisia 6 kpl. Tupakkavalvonnan toteutuma oli 100 %. Tupakan myyntilupia myönnettiin 5 kpl. Terveysvalvontajaoston määräämiä tupakointikieltoja asuntoyhtiöiden parvekkeille annettiin 7 kpl. Nikotiinivalmisteiden myyntilupia myönnettiin 3 kpl, muuta valvontaa ei tehty.

Eläinlääkintähuolto

Eläinlääkintähuollon valvontasuunnitelman toteutumisesta on laadittu arviointiraportti, joka on liitteenä. Eläinsuojelutarkastuskertomukset ja -päätökset sekä terveysvalvontaohjelmien liittymisasiakirjat ja käynneistä syntyneet asiakirjat toimitetaan aluehallintovirastoon heti tarkastusten jälkeen.

Koulutus

Lainsäädännön muutokset ja ammattitaidon ylläpitäminen vaativat henkilöstön kouluttautumista. Henkilöstö kävi useissa eri toimialojen koulutuksissa vuonna 2022. Koulutukset järjestettiin pääasiassa etäyhteydellä sähköisesti. Koulutuspäiviä kertyi yhteensä 36.

Maksutulot

Hakemusten ja ilmoitusten käsittelyistä sekä valvontamaksuista kertyi tuloja n. 123 800 €. Uusista elintarvike- ja terveysvalvonnan perusmaksuista kertyi tuloja 72 750 €. Eläinklinikalta klinikka- ja röntgenmaksuja kertyi n. 15 350 €. Maksuista saaduilla tuloilla kompensoidaan valvontayksikön menoja.

Raportointi

Aluehallintovirastot, Ruokavirasto ja Valvira seuraavat kunnallisten valvontayksiköiden elintarvikevalvontaa sähköisen tietojärjestelmän (VATI) kautta. Tietoja kirjataan järjestelmään pitkin vuotta.

Valvontasuunnitelman toteutumisen arviointi tehdään maaliskuun loppuun mennessä sähköisesti VYHA-järjestelmän kautta. Järjestelmään tulee liittää mm. toimielimen pöytäkirjanote suunnitelman toteuman käsittelystä.

Esittelijä	Terveystarkastaja Kirsi Puola
Päätösehdotus	Terveysvalvontajaosto päättää hyväksyä annetun selvityksen vuoden 2022 ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman toteutumisesta. Suunnitelma on toteutunut elintarvikevalvonnan osa-alueella pääsääntöisesti (83 %), terveydensuojelun valvonnan osalta osittain (69 %) ja tupakkavalvonnan osalta täysin (100 %).
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.